

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

2003/2237(INI)

19 mars 2004

YTTRANDE

från utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Initiativbetänkande om riskerna för kränkningar av de grundläggande friheterna i Europeiska unionen, särskilt i Italien, när det gäller yttrande- och informationsfriheten så som de föreskrivs i bl.a. artikel 11.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i EU ("Mediernas frihet och mångfald skall respekteras") (2003/2237(INI))

Föredragande: Klaus-Heiner Lehne

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 27 januari 2004 utsåg utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden Klaus-Heiner Lehne till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 8 och 17 mars 2004 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet nedanstående förslag med 16 röster för och 15 röster emot.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Giuseppe Gargani (ordförande), Willi Rothley och Ioannis Koukiadis (vice ordförande), Paolo Bartolozzi, Maria Berger, Bert Doorn, Raina A. Mercedes Echerer (suppleant för Uma Aaltonen), Giovanni Claudio Fava (suppleant för Carlos Candal i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Francesco Fiori (suppleant för Klaus-Heiner Lehne i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Marie-Françoise Garaud, Malcolm Harbour, Piia-Noora Kauppi (suppleant för Janelly Fourtou), Kurt Lechner, Giorgio Lisi (suppleant för Marianne L.P. Thyssen i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Sir Neil MacCormick, Toine Manders, Lucio Manisco (suppleant för Michel J.M. Dary i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega, Pasqualina Napoletano (suppleant för Bill Miller i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Marcelino Oreja Arburúa (suppleant för José María Gil-Robles Gil-Delgado), Barbara O'Toole (suppleant för Evelyne Gebhardt), Elena Ornella Paciotti (suppleant för Fiorella Ghilardotti), Anne-Marie Schaffner, Francesco Enrico Speroni (suppleant för Alexandre Varaut), Bruno Trentin (suppleant för François Zimeray i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Ian Twinn (suppleant för Lord Inglewood), Diana Wallis, Rainer Wieland, Joachim Wuermeling och Stefano Zappalà.

KORTFATTAD MOTIVERING

1. Bakgrund

I länder med ett demokratiskt styrelseskick och en fri marknad, häribland EU:s samtliga medlemsstater, betyder mångfald och yttrandefrihet att alla medborgare och alla kulturella, sociala och territoriella yttringar skall garanteras rätten att på lika villkor använda eller ha tillgång till medierna.

Detta kan bara ske inom de gränser som sätts upp av tillgången på plats och nödvändiga medel, samtidigt som hänsyn måste tas till andra författningsenliga rättigheter. Friheten kännetecknas av att förhandskontroller och censur inte förekommer.

Den fria marknaden ligger utanför den politiska kontrollen, också inom informationssektorn. I ett demokratiskt system kan mångfalden inte föreskrivas genom dekret utan att press- och yttrandefriheten begränsas.

Skyddet för yttrande- och informationsfriheten i Europa bör ses mot bakgrund av dagens genomgripande och snabba tekniska utveckling.

Informationssamhället har utöver de traditionella medierna (tv, radio, press) under loppet av några år utökats med nya tjänster för digitala radio- och tv-sändningar (marksändningar och sändningar via satellit eller via kabel) och tjänster på nätet (Internet, multimedia) som betydligt ökar valmöjligheterna för den europeiska allmänheten. Denna utveckling av en mängd olika medier har åtföljts av en branschöverskridande konvergens. Likaså pågår en djupgående integrering av marknaderna genom allianser och fusioner mellan medieföretag, telekomoperatörer och IT-industrin.

Den tekniska konvergens som möjliggörs genom bredband och multiplattformar samt möjligheten att koppla upp sig mot Internet, inte bara via dator utan också genom digital-tv och tredje generationens mobiltelefonisystem, gör i praktiken att systemen och tjänsterna blir driftskompatibla och utbytbara.

Den digitala tekniken leder till att prestanda och egenskaper hos nättjänster baserade på olika teknik blir alltmera lika varandra. Detta mångdubblar möjligheterna för demokratin och spridningen av idéer och tankar.

Europeiska unionen menar att övergången från analog till digital teknik är så viktig att man har gjort frågan till ett av de strategiska inslagen i Lissabonprogrammet för kunskapsekonomin.

I handlingsplanen e-Europe 2005 uppmanas medlemsstaterna att senast 2003 offentliggöra sina handlingsplaner för övergång till digital teknik och att ange en tänkbar tidpunkt för att överge den analoga tekniken.

2. Konkurrensbestämmelserna och yttrandefriheten

Ett av instrumenten för att försvara yttrande- och informationsfriheten är bestämmelserna om fri konkurrens (förbud mot samordnade förfaranden och missbruk av dominerande ställning) inom en eller flera nationella marknader eller inom ett språkområde.

Å andra sidan förvaltas effektiva företag med målet att erövra marknadsandelar och de kan givetvis skaffa sig en mycket stark position på marknaden. Det är viktigt att klargöra att det inte i sig är olagligt att ha en dominerande ställning, om den är ett resultat av att ett företag sköts effektivt. Missbruk av dominerande ställning är det endast i de fall ett företag använder sin position för att skada eller snedvrída konkurrensen, t.ex. genom att tillämpa orimliga inköps- eller försäljningspriser, eller om det på ett diskriminerande sätt beviljar vissa kunder fördelar (trohetsrabatter, underprissättning) för att påverka deras handlande, eller om de tillämpar ett konkurrensbegränsande beteende för att försöka utestänga konkurrenter från marknaden.

I sådana fall ingriper konkurrensmyndigheterna på gemenskapsnivå eller i medlemsstaterna mot detta missbruk.

I kommissionens ”riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande i enlighet med gemenskapens regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster”¹ slår kommissionen fast att de relevanta marknaderna alltid kommer att bedömas utifrån ett framtidsperspektiv, eftersom nationella regleringsmyndigheter vid sin bedömning kommer att göra en uppskattning av marknadens framtida utveckling... Vid utförandet av en marknadsanalys är utgångspunkten inte förekomsten av avtal eller samordnade förfaranden, en koncentration eller ett påstått missbruk av en dominerande ställning, utan marknadsanalysen grundar sig på en övergripande framåtblickande bedömning av den undersökta marknadens struktur och funktion.

För övrigt föreskriver i allmänhet medlemsstaternas lagstiftning att ägarskap när det gäller medier skall redovisas öppet för att undvika att det uppstår monopol eller oligopol.

Europeiska kommissionen har redan nu möjlighet att utbyta sådan information med medlemsstaterna för att inom ramen för den internationella utvecklingen granska problemet med korsägande och tekniska eller kommersiella avtal mellan grupper i den audiovisuella sektorn eller mellan olika nätoperatörer, bl.a. Internet.

När det gäller konvergensen måste man skilja mellan digitala radio och tv-sändningar, som omfattas av de traditionella reglerna om medieägande, om sådana finns, och om line-tjänster, för vilka reglerna för en konkurrensutsatt marknad bör gälla utan några restriktioner för att garantera operatörernas rätt att få tillgång till näten och systemen på lika villkor samt konsumenternas rätt till mångsidig information.

3. Mångfald i informationen

När gemenskapens konkurrensrätt tillämpas på informationssamhället bör man, förutom till de rent ekonomiska aspekterna, även ta hänsyn till skyddet av mångfalden i informationen när det gäller press- och yttrandefriheten, som är grundlagsfästa i medlemsstaterna.

¹ EGT C 165, 11.7.2002.

I fråga om bestämmelserna om ägarstrukturen på mediaområdet måste man fastställa gemensamma parametrar bland de nationella kriterier som för närvarande gäller och lägga till andra parametrar, t.ex. publikrelaterade kriterier eller resurskontroll.

Också dessa parametrar bör ta hänsyn till de skillnader i rättsliga – särskilt grundlagsmässiga – och kulturella traditioner som finns i alla medlemsstater.

Därför måste de gällande nationella ägarstrukturen på mediaområdet (licenssystem, fördelning av frekvenser, trösklar baserade på publiksiffror, aktieinnehav etc.) utsträckas till de nya digitala radio- och tv-tjänsterna (marksändningar och sändningar via satellit och via kabel) för att motverka den eventuella risken för otillbörlig koncentration; det hela måste integreras i en verklig samordning på europeisk nivå.

Fenomenet ”portaler”, som tenderar att koncentrera och likrikta den tillgängliga informationen, får inte bli ett sätt att begränsa tillträdet till olika informationskällor eller ekonomiska resurser i samband med reklam. För allmänheten är det dessutom förvirrande med överflödet av informationskällor på Internet som är svåra att identifiera. Därför bör man snarast finna lösningar för att göra det möjligt för allmänheten att identifiera den tillgängliga informationen. En första lösning kunde vara att exempelvis införa en ”europeisk kvalitetsmärkning” av informationen och yrkesetiken på webbplatser som tillhandahåller information och underhållning, genom en självreglering inom branschen för att garantera mångsidig och oberoende information och bekämpa olagligt innehåll.

När det gäller mediernas utgivaransvar erinras om Europarådets rekommendationer av den 19 januari 1999. Man kan konstatera att frågan om mediernas utgivarmässiga och journalistiska oberoende genom ”utgivarstadgar” för att förebygga att ägare eller aktieägare - eller utomstående organ som exempelvis statliga myndigheter - kan påverka informationens innehåll har besvarats på olika sätt i olika medlemsstater, ibland genom grundlag, ibland genom avtal om självreglering. För att garantera högkvalitativ information är det tillrådligt att de yrkesverksamma på mediaområdet (exempelvis mediabolag, ägare, utgivare och journalister) antar etiska regler (exempelvis en etisk stadga eller yrkesetiska regler).

Principen om mångfald kan och bör alltid tillämpas inom varje enskilt programföretag gentemot dess publik, med respekt för medarbetarnas och de s.k. kommentatorens oberoende och professionalitet.

Också förekomsten och utvecklingen av lokala programföretag är en viktig faktor för den kulturella och geografiska mångfalden.

Övergången till digital teknik kommer att påverka mångfalden och mångsidigheten i de lokala programföretagens information på grund av att operatörerna kommer att vara tvungna att göra större finansiella investeringar. De lokala programföretagen måste därför få stöd för att kunna överleva.

4. Läget i Italien

I Italien finns ca 20 programföretag på nationell nivå. Något mer än hälften av dessa omfattas av koncessioner eller liknande avtal. Det är ett antal som mer än väl räcker för att garantera konkurrens och mångfald. Finansiellt mycket starka industrigrupper (som Fiat under 1980-talet), inte minst särskilt ansedda förlagsgrupper (som Rizzoli, Rusconi, Mondadori),

har försökt lansera tv-tjänster på nationell nivå. Att deras initiativ misslyckades berodde inte på någon brist på resurser: anledningen skall snarare sökas i deras oförmåga att ge allmänheten program som kunde mäta sig med den allmänna televisionens traditionellt uppskattade programutbud och stå emot den hotande konkurrensen från denna.

En utredning om mångfalden i radio- och tv-sektorn vore ofullständig och skulle ge ensidiga resultat om den begränsades till att endast omfatta nationella programföretag. Den oroväckande kapaciteten hos godkända nationella programföretag att påverka den allmänna opinionen uppvägs eller mildras betydligt när man ser till att säkra de kulturyttringar och åskådningar som kommer till uttryck genom lokala programföretag, som snarare än att utöva påverkan sporrar till engagemang och fritt tänkande.

Det är inte bara de nationella programföretagen som är av betydelse för den externa mångfalden utan även de många lokala programföretagen. Som den italienska tillsynsmyndigheten för kommunikation slagit fast, i ett meddelande som sammanfattar slutsatserna från en utredning om bevarandet av dominerande ställningar, kommer den externa mångfalden till uttryck genom att samtliga medborgare ges en reell möjlighet att välja mellan ett brett utbud av informationskällor, ett utbud som inte skulle vara möjligt om de inte förfogade över ett brett programutbud, på såväl offentligt- som privatägda programföretag, som garanterar att olika åskådningar kommer till tals (betänkande nr 365 av den 13 juni 2000, punkt 4.3.2.3 som utesluter bevarandet av dominerande ställningar eller ställningar som hotar den fria konkurrensen eller undergräver pluralismen).

Det vore under alla omständigheter ett grovt misstag att hävda att endast det utbud som de nationella programföretagen tillhandahåller är av betydelse för den externa mångfalden eftersom utan lokala programföretag skulle det endast finnas utrymme för sådan information som tjänar och behagar de nationella mediernas intressen.¹

Radio- och tv-publiken i varje provinshuvudort har möjlighet att välja mellan minst **15 nationella och 10 lokala kanaler**. Det exakta antalet varierar från plats till plats. Detta främjar snarare än motverkar pluralismen genom att garantera att radio- och tv-publiken har tillgång till information om de olika omständigheter och synpunkter som kommer till uttryck lokalt. Programutbudet ligger fast för de nationella programföretagen men varierar från plats för lokala företag. Detta betyder givetvis en minskad risk för att den påverkan av den allmänna opinionen gör sig gällande som ligger till grund för skyddsåtgärder för att styra innehållet i tv-sändningar.

I vilket fall som helst förutsätter principen om pluralism i informationsförmedlingen ett brett utbud av informationskällor som lämnar fritt utrymme åt olika synpunkter och åskådningar.

De regionala programföretagen kan dessutom integreras i nationella programföretag genom att anläggningarna kopplas upp till näten via radiolänk, utan att spektrumet av radiovågor belastas ytterligare. Här är det viktigt att notera att det enligt italiensk lag nr 66/2001 är det tillåtet att köpa sändningsrätten på frekvenser som tilldelats lokala programföretag i syfte att pröva tekniken för digitala sändningar. Mediaset, RAI och övriga stora programföretag har

¹ "Utvecklingen av ett informationssystem förmöget att spegla den lokala verkligheten ingår i den oavvisliga uppgiften att ge uttryck åt de olika samhällsinstitutioner som binder landet samman. Detta förutsätter som ett ovillkorligt villkor garantier för att tillräckligt med frekvenser och reklamresurser ställs till rådighet" (författningsdomstolens dom nr 826/88 andra stycket).

samtliga utökat sin sändningskapacitet för att försäkra sig om att landets hela befolkning har tillgång till det egna programutbudet, även under en övergångsperiod då såväl analoga som digitala sändningar kommer att göras över de existerande näten. Efter det att de analoga sändningarna har upphört kommer dessa operatörer gradvis överlåta sin överkapacitet (40 procent) till utomstående programproducenter på rättvisa avtalsvillkor. Därmed garanteras nya programproducenter möjligheten att träda in marknaden och utnyttja befintlig infrastruktur utan att behöva göra de avsevärda investeringar som utbyggnaden av en sådan infrastruktur skulle kräva.¹

De programföretag som inte är lika bundna av uppdrag som företagen med koncession har inget intresse av att öka täckningen utöver en viss gräns, med tanke på kostnaderna för installationer och underhåll av anläggningarna. Man måste alltså erkänna att det nuvarande systemet för nationella sändningar, med koncession eller laglig utövning, kännetecknas av livlig konkurrens och kan utvecklas när det gäller mångfald.

Det finns inget som hindrar den *externa mångfalden* (hos företagen, källorna) från att tillämpas i praktiken.

Man kan tillägga att lag nr 28/00 om rättvisa villkor har säkerställt mångfalden i det politiska samtalet genom att fastställa regler om lika tillträde för politiska företrädare i alla program där politiska åsikter och inriktningar kommer till uttryck.

Det är allmänt erkänt att Mediasetgruppens tv-nät, ett aktiebolag som noterades på Milanobörsen 1996 med familjen Berlusconi som ägare, via holdingbolaget Fininvest, och som enligt ett uttalande nyligen av författningsdomstolen skulle kunna ha en viss *tendens* på informations- och kulturområdet, sänder *allmänorienterade program* med iakttagande av principerna om opartiskhet och mångsidighet, och samarbetar med programledare och journalister av alla politiska inriktningar. Det är bara Retequattros direktör som uttrycker en klar regeringsvänlig inställning.

Det är för övrigt fel att säga att presidenten kan ha ”ett betydande inflytande på den allmänna italienska televisionen”.

¹ Artikel 2b (Digitala radio- och tv-sändningar över markbundna frekvenser. Markbunden bredbandsteknik för AV-system). 1. För att möjliggöra en marknad för digitala tv-sändningar över markbundna frekvenser har tv-programföretag med sändningsrätt via markbundna frekvenser, satellit eller kabel som regel rätt att pröva tekniken för digitala tv-sändningar och andra digitala informationstjänster inom det egna sändningsområdet. I detta syfte får de programföretag som så vill bilda konsortier, det vill säga ingå överenskommelser om samarbete för att driva anläggningar och tillhandahålla tv- och multimediatjänster. I dessa konsortier och överenskommelser får även ingå företag som tillhandahåller multimedieprodukter eller -tjänster. Digitala tv-sändningar skall göras tillgängliga antingen via kanaler för vilka tillstånd redan innehas eller nya kanaler som etablerats på grundval av sändningsrättigheter som inköpts i enlighet med vad som anges i andra stycket. Programföretag som innehar sändningsrättigheter för mer än en kanal måste inom ramen för varje enskilt block av digitala program eller tjänster, samt på grundval av rättvisa, öppet redovisade och icke-diskriminerande villkor, erbjuda åt andra företag – med undantag för dess moderföretag, andra koncernföretag och intresseföretag – samma sändningsmöjligheter motsvarande åtminstone 40 procent av den tillgängliga sändningskapaciteten inom varje block, i enlighet med artikel 2.17-18 i lag nr 249 av den 31 juli 1997. Detta skall även gälla för företag som redan sänder via satellit eller kabel samt programföretag med sändningsrättigheter men som ännu inte har etablerat det minsta täckningsområde som anges i artikel 3.5 i samma lag. Sändningsrättigheter utfärdas av kommunikationsministeriet inom sextio dagar efter att ansökan inlämnats tillsammans med en genomförandeplan och en plan för utnyttjandet av radiospektrumet.

I och med den så kallade reformlagen som ändrade lagen om radio- och tv i allmänhetens tjänst undantogs koncessionshavaren (RAI) från regeringens kontroll och underställdes parlamentets behörighet. Parlamentets utskott för riktlinjer och övervakning har befogenhet att utfärda direktiv och utöva kontroll. Styrelseledamöterna utnämns av parlamentet (jfr författningsdomstolen dom nr 112 § 9 av den 24 mars 1993).

Det finns vidare ingen koppling som kan ge regeringen möjlighet att utöva något direkt eller indirekt inflytande på innehållet i programutbudet i den allmänna televisionen och presidenten har hur som helst aldrig haft detta slags inflytande.

Osäkerheten för de övertaliga näten hör hemma inom ramen för den analoga tekniken, enligt det senaste utslaget från författningsdomstolen i frågan. Domstolen har dock påpekat att dess utslag inte föregriper olika framtida åtgärder som skulle kunna vidtas inom systemet på grundval av den digitala tekniken (dom nr 466 av den 20 november 2002).

Genom förslaget till lag om principiella regler för utformningen av radio- och tv-systemet och RAI-Radiotelevisione italiana S.p.a. och om delegering till regeringen att utfärda lagen om radio- och tv, som nu diskuteras i det italienska parlamentet, genomförs en öppen och konkurrensutsatt marknad för elektroniska kommunikationsnät och -tjänster och dithörande infrastruktur, med medborgarnas intresse i åtanke. Lagförslaget syftar, med tanke på att det finns företag som har en betydande makt på marknaden, särskilt till att försöka undvika att dessa kan använda sin makt för att begränsa eller snedvrída konkurrensen.

Den relevanta marknaden identifieras med vederbörligt beaktande av de möjligheter som erbjuds av det digitala systemet, för vilket lagförslaget vill skapa förutsättningar för en snabb och omfattande spridning.

Det är en definition som med några eventuella preciseringar kommer att motsvara de parametrar som Europeiska kommissionen ställt upp i direktiv 2002/21/EG och kommissionens riktlinjer för marknadsanalys.

FÖRSLAG

Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Principen om ett fritt informationsflöde och mångfald inom medierna utgör en grundläggande rättighet som berör vårt samhälles demokratiska funktion. Rätten för alla medborgare att uttrycka sig fritt i tv och i informationssamhället i allmänhet måste därför garanteras.
2. EU bör ta på sig att skydda den kulturella mångfalden i medierna och upprätthålla yttrandefriheten, en fri åsiktsbildning, mångfald, kreativitet och rätten till fri tillgång till information.
3. Europaparlamentet betonar att radio- och tv-tjänster är komplexa och utvecklas ständigt samt att organisationen av dessa tjänster skiljer sig från en medlemsstat till en annan, beroende på kulturella traditioner och geografiska förhållanden.
4. Direktiv 89/552/EG ”Television utan gränser” innehåller viktiga principer: fri rörlighet för tv-sändningar i Europa, fri tillgång till viktiga händelser, främjande av oberoende nyproducerade europeiska verk, skydd för minderåriga och den allmänna ordningen, skydd för konsumenterna genom en tydlig identifiering och öppenhet i reklamen samt rätt till genmäle. Detta är grundläggande faktorer för att garantera yttrande- och informationsfriheten.
5. Europaparlamentet erinrar om vikten av att tillämpa subsidiaritetsprincipen, enligt vilken det står medlemsstaternas behöriga nationella, regionala och lokala myndigheter fritt att välja uppgifter, organisation och finansieringssätt när det gäller radio- och TV-tjänster.
6. Åtgärder för att sprida ägandet och /eller kontrollen i fråga om tv eller andra medier bör föreskrivas i ett kommande direktiv, utan att det påverkar andra initiativ som kommissionen kan komma att ta. Det är önskvärt att man vid översynen av direktiv 89/552/EG eller i nya direktiv om innehållet i radio- och tv inför en bestämmelse om ägarstrukturen när det gäller tv-medier som garanterar mångfalden i fråga om information och kultur.
7. Ett av instrumenten för att försvara yttrande- och informationsfriheten är tillämpningen av bestämmelserna om fri konkurrens (förbud mot samordnade förfaranden och missbruk av dominerande ställning). Å andra sidan förvaltas effektiva företag med målet att erövra marknadsandelar och företagen kan nå en mycket stark position på marknaden. Det är inte i sig olagligt att ha en dominerande ställning om det är resultatet av ett företags effektivitet. Det är bara om ett företag använder sin position för att hindra konkurrens som det föreligger ett missbruk av dominerande ställning som kommer att beivras av konkurrensmyndigheterna.
8. Principen om mångfald kan och bör alltid tillämpas inom varje enskilt programföretag gentemot dess publik, med respekt för medarbetarnas och de s.k. kommentatorernas

oberoende och professionalitet. Det är därför viktig med utgivarstadgar som förhindrar att ägare eller aktieägare eller externa organ som statliga myndigheter kan påverka informationens innehåll.

9. Den digitala tekniken och den tekniska konvergens som möjliggörs genom bredband och multiplattformer gör att tjänsterna och egenskaperna hos nättjänster baserade på olika teknik blir alltmera lika varandra. Detta mångdubblar möjligheterna för demokrati och spridning av idéer och tankar. Förutom tv, radio och press har under loppet av några år tillkommit nya tjänster för digitala radio- och tv-sändningar (marksändningar, och sändningar via satellit eller via kabel) och tjänster på nätet (Internet, multimedia) som betydligt ökar valmöjligheterna för den europeiska allmänheten. Man bör emellertid fortsätta att arbeta för ökad driftskompatibilitet, så att användarna av digital-tv får största möjliga tillgång till systemen.
10. Den digitala tekniken kan säkerställa ett mycket stort frekvensspektrum och därigenom en stor mångfald av information, men det är viktigt att undvika att den digitala sändningsverksamheten hamnar enbart hos ett fåtal grupper som kan finansiera detta instrument med internationell räckvidd. Tilldelningen av frekvenser får inte gynna dem som först ansöker om sådana och inte heller förstärka makten hos operatörer som kontrollerar sammanhängande paket.
11. Metoden med ”portaler”, som tenderar att koncentrera och likrikta informationen, får inte bli ett sätt att begränsa tillträdet till olika informationskällor eller ekonomiska resurser i samband med reklam. En möjlig lösning är att utsträcka de nationella regleringsorganens befogenheter till dessa nya tjänster för att på ett bättre sätt garantera mångfaldig och mångsidig information.
12. I Italien är förutsättningarna för konkurrens, informationsmediernas mångfald och yttrandefrihet goda, båda i rättsligt och ekonomiskt avseende.
 - a) Det finns 20 nationella programföretag (och andra kan skapas utan särskilt betungande administrativa förfaranden) av vilka bara tre (Mediasetgruppen) direkt eller indirekt kontrolleras av presidenten. Mediasetgruppen garanterar sina medarbetares och kommentatorers fulla oberoende.
 - b) Det finns inga styrkta fall av missbruk av dominerande ställning från Mediasetgruppens sida.
 - c) Det programföretag som har koncession för radio och tv i allmänhetens tjänst (RAI) har undandragits från statens kontroll och sorterar under parlamentets befogenheter. Parlamentets utskott för riktlinjer och övervakning utfärdar direktiv och utövar kontroll. Styrelsens ledamöter utses av parlamentet (jfr författningsdomstolens dom nr 112 § 9 av den 24 mars 1993). Det finns vidare ingen koppling som kan ge regeringen möjlighet att utöva något direkt eller indirekt inflytande på innehållet i den allmänna televisionens programutbud.
 - d) Lag nr 28/00 om rättvisa villkor har säkerställt mångfalden i det politiska samtalet genom att fastställa regler om lika tillträde för politiska företrädare i alla program där

politiska åsikter och inriktningar kommer till uttryck, och missgynnar därför de starkaste politikerna.

- e) Förutsättningarna för mångfald och yttrandefrihet kommer att förstärkas ytterligare i och med antagandet av lagen om utformningen av radio- och tv, som nu diskuteras i parlamentet och som föreskriver att den digitala tekniken skall ges en bred spridning (redan idag gäller ett dekret som föreskriver att priset på dekodrar skall sänkas).